

Sammanfattning

En arbetstagarorganisation påkallade förhandling med en enskild näringsidkare efter att i en pågående process mot ett bolag avseende lönefordringar till vissa medlemmar ha fått uppgifter om att den enskilde näringsidkaren uppgett att det varit han som varit arbetsgivare för medlemmarna. Den enskilda näringsidkaren inställde sig inte till förhandlingen och har bl.a. gjort gällande att han inte varit förhandlingsskyldig eftersom något formellt arbetsgivaransvar inte uppstått. Han har vidare gjort gällande att han inte varit skadeståndsskyldig eftersom han kallats till förhandling i utpressnings- syfte och eftersom han bibringades uppfattningen att han inte behövde inställa sig. Arbetsdomstolen har funnit att han varit förhandlingsskyldig och att han ådragit sig skadeståndsskyldighet för förhandlingsvägran.

ARBETSDOMSTOLENDOM
2012-03-14
StockholmDom nr 22/12
Mål nr A 106/11**KÄRANDE**

Svenska Byggnadsarbetareförbundet, 106 32 Stockholm
Ombud: advokaten Sven Erfors, Advokatfirma DLA Nordic KB, Box 7315,
103 90 Stockholm

SVARANDE

P.S. i Örebro
Ombud: jur. kand. Peter Litchell, Olaigatan 43, 703 61 Örebro

SAKEN

förhandlingsvägran

Bakgrund och yrkanden

P.S. har tidigare bedrivit verksamhet i en enskild firma under det registrerade firmanamnet Busoc. Firman har sedermera avregistrerats.

I februari 2011 skickade Svenska Byggnadsarbetareförbundet (förbundet) till P.S. en begäran om förhandling att äga rum den 22 februari 2011. P.S. delgavs förhandlingsframställningen, men inställde sig inte. Mellan parterna har uppkommit tvist om P.S. gjort sig skyldig till förhandlingsvägran och därvid bl.a. om P.S. var förhandlingsskyldig.

Förbundet har väckt talan i Arbetsdomstolen och yrkat att Arbetsdomstolen ska förplikta P.S. att till förbundet utge allmänt skadestånd med 30 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning, den 27 juni 2011, till dess full betalning sker.

Efter att P.S. underlåtit att inkomma med svaromål meddelade Arbetsdomstolen tredsdom den 31 augusti 2011, dom nr 73/11. Sedan P.S. ansökt om återvinning har handläggningen återupptagits.

Förbundet har efter att målet återupptagits vidhållit sitt yrkande.

P.S. har bestritt yrkandet. Som skäligt belopp i och för sig har han vitsordat 10 000 kr. Räntheyrskandet har vitsordats som skäligt i och för sig.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Parterna har till utveckling av sin talan anfört i huvudsak följande.

Förbundet

Händelseförlopp m.m.

I maj 2010 hölls en förhandling mellan förbundet och P.S. Förhandlingen hade till syfte att utreda anställningsförhållandena för vissa medlemmar i förbundet som under år 2008 hade arbetat med ombyggnadsarbeten i Örebro. Förbundet ville utreda om det var P.S. som hade varit arbetsgivare för medlemmarna på den aktuella arbetsplatsen. Vid förhandlingen uppgav P.S. att arbetstagarna inte hade varit anställda hos honom. Detta framgår av protokollet från förhandlingen, som har justerats av P.S.

I tiden för den ovannämnda förhandlingen pågick en tvist i Arbetsdomstolen mellan förbundet och Entré Hotels i Sverige AB (Entré Hotels), mål nr A 144/09. Målet gällde bl.a. lönekrav till förbundets medlemmar för arbete utfört under juli–september 2008 på den ovannämnda arbetsplatsen. Förbundet fick under våren 2011, i det då pågående målet, kännedom om att P.S. kanske ändrat de uppgifter han lämnat under förhandlingen i maj 2010, då han alltså uppgett att han inte hade varit arbetsgivare för arbetstagarna i fråga. Entré Hotels uppgav nämligen i en bevisuppgift att P.S. skulle höras till styrkande av att de aktuella arbetstagarna hade varit anställda hos honom, och alltså inte hos Entré Hotels.

Mot den bakgrunden skickade förbundet den 9 februari 2011 en förhandlingsframställning till P.S. med firma Busoc om förhandling den 22 februari 2011. Han delgavs framställningen den 16 februari 2011 men inställde sig inte till förhandlingen. Han hörde inte heller av sig. Något samtal mellan P.S. och ombudsmannen M.J. har alltså inte förekommit vid den här tiden.

Förbundet kallade därefter till central förhandling, men inte heller en sådan kom till stånd. Förbundets agerande efter den utsatta förhandlingen den 22 februari 2011 har inte på något sätt avvikit från det normala förfarings sättet.

P.S. har påstått att det funnits ett "utpressningssyfte" med att kalla till den nu aktuella förhandlingen, ett syfte att påverka P.S:s vittnesmål i den kommande rättegången. Detta bestrids. Det har varit fråga om vanligt fackligt arbete för att utreda anställningsförhållandena på arbetsplatsen. Sådan utredning behövdes eftersom det, trots vad P.S. tidigare hade uppgett, åter var oklart vem som hade varit arbetsgivare. Något annat syfte än att utreda frågan fanns inte. Det står uttryckligen i protokollet från förhandlingen i maj 2010 att lönekrav skulle kunna komma att riktas mot P.S. om det skulle visa sig att det var han som var arbetsgivare. Det var inget anmärkningsvärt med ett sådant påpekande.

P.S. var förhandlingsskyldig

P.S. har varit förhandlingsskyldig enligt det mellan parterna gällande kollektivavtalet alternativt enligt 10 § medbestämmandelagen.

Hängavtal, till mellan Byggindustrierna och förbundet vid varje tidpunkt gällande överenskommelse av kollektivavtals karaktär, ingicks mellan förbundet

och P.S. med firma Busoc den 20 augusti 2008. Avtalet upphörde i september 2011 efter att avdelningsombudsmannen M.J. hade skickat en uppsägning av avtalet till P.S. som denne skriftligen bekräftade. Hängavtalet gällde således i februari 2011, när den aktuella förhandlingen begärdes.

P.S. har påstått att hängavtalet upphörde redan den 31 mars 2009. Detta är inte korrekt. Det är riktigt att förbundet skickade en uppsägning av avtalet till P.S., vari angavs att avtalet skulle upphöra det angivna datumet. I uppsägningshandlingen angavs emellertid även att man tacksamt emotsåg en bekräftelse på mottagandet av avtalsuppsägningen. Eftersom förbundet formulerade uppsägningshandlingen på det sättet krävdes det alltså en bekräftelse från P.S:s sida för att avtalet skulle upphöra. Det kom aldrig någon bekräftelse. Förbundet uppfattade det som att P.S. ville att kollektivavtalet skulle fortsatt gälla. Inför eller vid förhandlingen i maj 2010 gjorde P.S. inte heller någon invändning om att det inte skulle föreligga något kollektivavtalsförhållande mellan parterna.

För att förhandlingsskyldighet ska föreligga till följd av hängavtalet krävs, på samma sätt som enligt 10 § medbestämmandelagen, att förhandlingen rör en medlem som är eller har varit arbetstagare hos motparten.

P.S. var förhandlingsskyldig eftersom han varit de aktuella medlemmarnas arbetsgivare. Att han hade varit deras arbetsgivare framgår av P.S:s vittnesmål vid huvudförhandlingen i Arbetsdomstolens mål nr A 144/09. Vid huvudförhandlingen i det målet uppgav P.S. under ed att de berörda arbetstagarna, som alltså var medlemmar i förbundet, hade varit anställda hos honom och att han hade betalat såväl vit som svart lön till dem. Som förklaring till varför han tidigare hade lämnat felaktiga uppgifter uppgav han i förhöret att han skämdes för att han hade betalat svarta löner. Hans uppgift om att han hade varit medlemmarnas arbetsgivare vinner också stöd av ett avtal som P.S. med firma Busoc träffat i februari 2008 med bolaget Web Tech i Örebro AB. Avtalet åberopades som bevisning i målet. Av avtalet framgår bl.a. att P.S. ”projekterar och ansvarar såsom bygglédare och med egen anställd arbetskraft för ombyggnaden av fastigheten Källan 5, Storg. 23, Örebro (ägd av Entré Hotels i Sverige AB)”.

Sammanfattning av grunderna för talan

P.S. har gjort sig skyldig till förhandlingsvägran då han inte inställt sig till förhandling den 22 februari 2011. Han har varit förhandlingsskyldig enligt det mellan parterna gällande kollektivavtalet alternativt enligt 10 § medbestämmandelagen. Förhandlingsskyldighet förelåg eftersom förhandlingsframställningen avsåg frågor som rörde medlemmar hos förbundet för vilka P.S. hade varit arbetsgivare.

P.S.

Det är riktigt att P.S. den 16 februari 2011 delgavs kallelse till förhandling den 22 februari 2011. Det bestrids emellertid att han gjort sig skyldig till förhandlingsvägran.

P.S. var inte förhandlingsskyldig

Det hängavtal som gällt mellan parterna upphörde genom den första uppsägningen som förbundet vidtog, vilken skedde med anledning av att han avregistrerat sin firma Busoc. Avtalet upphörde alltså den 31 mars 2009. Att förbundet i uppsägningshandlingen uppgav att det ville ha en bekräftelse på mottagandet av avtalsuppsägningen hindrar inte att uppsägningen är giltig. Uppsägningen är giltig oavsett om bekräftelse av mottagandet av uppsägningshandlingen har lämnats eller inte. Det framgår av uppsägningshandlingens lydelse att en bekräftelse bara var ett önskemål från förbundets sida. Förbundet borde dessutom ha påmint P.S. om att skicka in bekräftelsen.

När P.S. blev kallad till förhandling i maj 2010 hade hängavtalet således redan upphört. Han kände emellertid M.J. mycket väl efter att de träffats vid förhandlingar under den tid han bedrev verksamhet, dvs. innan han avregistrerade sin firma. Det var därför naturligt för honom att inställa sig till förhandlingen år 2010. Han tänkte inte närmare på vad som gällde mellan parterna i fråga om kollektivavtal etc.

Vid tidpunkten för förhandlingsframställningen i februari 2011 var han följaktligen inte heller bunden av något kollektivavtal i relation till förbundet. Han var därför inte förhandlingsskyldig med anledning av någon kollektivavtalsbundenhet.

P.S. har över huvud taget inte varit skyldig att inställa sig till förhandlingen den 22 februari 2011, eftersom han inte har varit arbetsgivare för de aktuella medlemmarna.

Det är riktigt att P.S. vid huvudförhandlingen uttalade sig på sätt som framgår av domen i mål nr A 144/09. Han uppgav att han hade bett polska medarbetare om tjänster i viss mindre omfattning och betalat med oredovisade pengar. I vissa fall gjorde dock arbetstagarna själva upp med kunden om betalning. Något arbetsgivarförhållande i den bemärkelsen som krävs för att förhandlingsskyldighet ska föreligga har inte uppkommit. För detta krävs att löner inklusive skatter och kontrolluppgifter redovisas till Skatteverket. Så länge det inte skett finns inget formellt arbetsgivaransvar. Det finns därutöver ingen som helst dokumentation om att P.S. varit arbetsgivare för personerna i fråga. Förhandlingsskyldighet har således inte förelegat enligt 10 § medbestämmandelagen.

Sammanfattningsvis har förhandlingsskyldighet inte förelegat, vare sig enligt något kollektivavtal eller 10 § medbestämmandelagen.

P.S. har inte ådragit sig skadeståndsskyldighet

P.S. har i vart fall inte gjort sig skyldig till någon skadeståndsgrundande förhandlingsvägran av följande skäl.

Förhandlingsframställningen har utgjort ett utpressningsförsök eftersom förbundet kallat till förhandling i syfte att påverka P.S:s kommande vittnesmål vid huvudförhandlingen i mål nr A 144/09. Inget av ombuden i den tvisten, inte ens ombudet för Entré Hotels som påkallat förhöret, visste vilka uppgifter P.S. skulle lämna vid huvudförhandlingen i maj 2011. Ändrade uppgifter kan alltså inte ha varit anledningen till att förbundet åter kallade till förhandling i februari 2011. I samband med förhandlingen år 2010 gjorde förbundet klart att om P.S. skulle komma att lämna andra uppgifter skulle förbundet i stället rikta lönekraven mot P.S. och hans firma Busoc. Den förhandling han kallades till i februari 2011 gällde samma sak som förhandlingen i maj 2010. Det har alltså varit fråga om ett försök från förbundets sida att påverka P.S:s vittnesmål genom att göra klart för P.S. att om Entré Hotels inte skulle finnas vara arbetsgivare skulle förbundet komma att rikta krav gentemot P.S., vilket också har gjorts. I det vittnesförhör som sedan hölls med P.S. framkom anledningen till att han tidigare lämnat andra uppgifter till förbundet än de han lämnade i vittnesförhöret, nämligen att det förekommit oredovisade löner till de aktuella arbetstagarna.

P.S. tog kontakt med ombudsmannen M.J. efter att han hade fått del av förhandlingsframställningen. Samtalet ägde rum någon gång under tiden den 16–20 februari 2011. Han fick under samtalet – möjligen felaktigt – uppfattningen att han inte behövde inställa sig. Han frågade M.J. om det verkligen behövdes en förhandling igen och vad, mer exakt, förhandlingen gällde och sade samtidigt till M.J. att ett annat datum skulle passa honom bättre. De kom att prata om frågan om preskription av lönekraven och att lönekraven i relation till honom och hans firma eventuellt skulle kunna vara preskriberade. M.J. uppgav att han ansåg att de troligen var preskriberade. P.S. uppfattade att M.J. skulle återkomma med ett nytt datum för förhandling om det behövdes.

Slutligen ifrågasätts, med anledning av förbundets efterföljande agerande, om den uteblivna inställelsen kan betraktas som en förhandlingsvägran. Förbundet har påstått att det kallat P.S. till central förhandling att äga rum den 4 mars 2011. P.S. har inte fått någon kallelse till central förhandling och det saknas dokumentation om att det skulle ha skickats någon kallelse. Någon delgivning har inte skett. Det finns alltså ingenting som styrker att han kallats till central förhandling. Det är bara tio dagar mellan de utsatta förhandlingstillfällena. Förbundet borde ha tagit kontakt med P.S. i stället. Det är märkligt att förbundet inte ringde honom och efterhörde varför han inte kom, för att utreda om det kunde föreligga något missförstånd. För att skadeståndsskyldighet för förhandlingsvägran ska föreligga krävs att parten vägrat att inställa sig. I det här fallet har P.S. av missförstånd inte inställt sig till förhandlingen och sedan inte fått chansen att rätta till detta efter en påminnelse eller genom att beredas möjlighet att inställa sig till central förhandling.

Sammanfattning av grunderna för bestridandet

P.S. har inte gjort sig skyldig till förhandlingsvägran. Han har inte varit förhandlingsskyldig. Något kollektivavtalsförhållande förelåg inte vid den aktuella tidpunkten. Han har inte varit arbetsgivare för de aktuella medlemmarna. Någon skadeståndsskyldighet föreligger inte heller eftersom han vid ett telefonsamtal fått uppfattningen att han inte behövde inställa sig, eftersom han kallats till förhandlingen i utpressningssyfte och slutligen eftersom förbundet inte gett honom chansen att rätta till misstaget att inte inställa sig till förhandlingen.

Domskäl

Twisten

P.S. har ostridigt uteblivit från en förhandling den 22 februari 2011 som han delgetts kallelse till.

Twisten gäller i första hand om P.S. över huvud taget varit förhandlingsskyldig, antingen på grund av kollektivavtalsbundenhet eller enligt 10 § medbestämmandelagen. Parterna är överens om att förhandlingsskyldighet i detta fall, enligt både aktuellt kollektivavtal och 10 § medbestämmandelagen, förutsätter att förhandlingen rör en medlem som är eller har varit arbetstagare hos motparten. Mellan parterna är tvistigt om de aktuella medlemmarna har varit arbetstagare hos P.S.

Därutöver är det tvistigt *om* det förekommit något samtal mellan parterna i tiden före förhandlingen varvid P.S. bibringades uppfattningen att förhandlingen skulle ställas in, *om* begäran om förhandling skett i syfte att påverka P.S:s vittnesmål i ett då pågående mål i Arbetsdomstolen och *om* förbundet borde ha gett P.S. möjlighet att rätta till misstaget att inte inställa sig till förhandlingen och *om* P.S. därmed inte är skadeståndsskyldig med anledning av sin uteblivna inställelse.

Utredningen i målet

Målet har avgjorts efter huvudförhandling. Vid denna har på P.S:s begäran förhör under sanningsförsäkran hållits med honom. På förbundets begäran har vittnesförhör hållits med avdelningsombudsmannen M.J. Parterna har åberopat viss skriftlig bevisning.

Har förhandlingsskyldighet förelegat?

Förbundet har inte närmare redogjort för vilka förutsättningar som gäller för att förhandlingsskyldighet ska föreligga till följd av hängavtalet. Avtalstexten om förhandlingsskyldighet har inte getts in i målet. Förbundet har dock uppgett att för att förhandlingsskyldighet ska uppkomma enligt kollektivavtalet gäller på samma sätt som enligt 10 § medbestämmandelagen, att – i en situation som den aktuella – förhandlingsfrågan rör en medlem som

är eller har varit arbetstagare hos motparten. P.S. har inte invänt mot detta. Enligt Arbetsdomstolens mening saknas det därmed anledning att pröva huruvida P.S. var förhandlingsskyldig på grund av kollektivavtalsbundenhet och den därmed sammanhängande frågan om P.S. fortfarande var bunden av något kollektivavtal vid tidpunkten för förhandlingsframställningen och den utsatta förhandlingen. Arbetsdomstolen prövar därför enbart om P.S. var förhandlingsskyldig enligt 10 § medbestämmandelagen.

I 10 § medbestämmandelagen föreskrivs att en arbetstagarorganisation har rätt till förhandling med en arbetsgivare i frågor som rör förhållandet mellan arbetsgivaren och en sådan medlem i organisationen, som är eller har varit arbetstagare hos arbetsgivaren.

Av bestämmelsen följer att det mellan en förhandlingsberättigad och en förhandlingsskyldig part ska finnas en anknytning genom att det ska föreligga eller ska ha förelegat ett anställningsförhållande mellan den berörda medlemmen i arbetstagarorganisationen och den enskilda parten på den andra sidan. Vidare ska förhandlingsfrågan gälla detta anställningsförhållande eller ha betydelse för det.

Arbetsdomstolen har i avgörandet AD 2006 nr 115 prövat om någon förhandlingsskyldighet föreligger när den väckta förhandlingsfrågan utgår från att det faktiskt föreligger eller förelegat ett anställningsförhållande, men det visar sig vara tvistigt om något sådant förhållande över huvud taget har uppkommit. I det aktuella målet hade arbetstagarorganisationen gjort gällande att bolaget varit skyldigt att förhandla med organisationen oavsett om det efter en prövning av anställningsfrågan skulle visa sig att medlemmen inte varit anställd hos bolaget. Arbetsdomstolen uttalade bl.a. följande om rättsläget.

Reglerna om förhandling i medbestämmandelagen kan i fråga om rättsliga tvister sägas bygga på den tanken att förhandlingar skall föras innan parterna överlämnar en tvist till utomstående för avgörande. Detta återspeglas i 64 och 65 §§ medbestämmandelagen samt i 4 kap. 7 § lagen om rättegången i arbetstvister. Tvisteförhandlingarna har flera olika syften. Ett är att parterna skall få tillfälle att bedöma om en tvist skall underkastas rättslig prövning. Ett annat angeläget skäl är, som Arbetsdomstolen tidigare har uttalat, att "det i första hand bör ankomma på arbetsmarknadens parter att gemensamt söka bilägga de tvister som uppkommer" (se AD 1981 nr 52). Att en part anser att den egna ståndpunkten är den riktiga befriar honom inte från skyldigheten att gå in i överläggning i sak (se t.ex. AD 1988 nr 38). Utifrån dessa synpunkter framstår det som ändamålsenligt att en part i princip är skyldig att förhandla även i sådana fall där den part som påkallar förhandling ytterst stöder sina krav på ett påstående om att ett anställningsförhållande föreligger, även om det vid en prövning i sak skulle visa sig att det påståendet är felaktigt. Med en sådan ordning undviks även den olägenhet som kan uppstå i och med att förhandlingsskyldigheten annars inte kan fastställas förrän efter det att frågan om något anställningsförhållande över huvud taget uppkommit har prövats. En annan sak är att någon skyldighet att förhandla inte torde föreligga gentemot en part som mot bättre vetande påstår att förhand-

lingsfrågan gäller eller har betydelse för ett bestående eller förutvarande anställningsförhållande.

Arbetsdomstolen gör i förevarande fall följande bedömning.

Parterna är ense om att P.S. vid en förhandling med förbundet i maj 2010 uppgett att han och hans firma Busoc inte hade varit den som varit arbetsgivare för förbundets medlemmar, vilka utfört arbete under år 2008 på en viss byggarbetsplats. Vid förhandlingstillfället drev förbundet en process i Arbetsdomstolen, mål nr A 144/09, om lönekrav för medlemmarna och arbetet i fråga mot ett visst bolag. Förbundet har uppgett att det senare under den processen fått uppgifter om att P.S. ansett sig ha varit de aktuella medlemmarnas arbetsgivare. Förbundet kallade då på nytt till förhandling till den 22 februari 2011 och uppgav i förhandlingsframställningen att man fått kännedom om att företaget, dvs. P.S., ändrat de uppgifter som han lämnat i lokal förhandling den 21 maj 2010. Arbetsdomstolen saknar anledning att ifrågasätta att skälet till att förbundet då på nytt kallade till förhandling, var att förbundet i en bevisuppgift i det pågående målet fått kännedom om att förhör hade påkallats med P.S. till styrkande av att han hade varit medlemmarnas arbetsgivare och att förbundet därför ville utreda frågan på nytt.

Till skillnad mot förhållandena i avgörandet AD 2006 nr 115 påkallade, i nu aktuellt fall, förbundet förhandling inte med påstående om att ett anställningsförhållande förelåg eller hade förelegat, utan under påstående av att det kommit till förbundets kännedom att motparten var av uppfattningen det förelegat ett anställningsförhållande. I linje med vad Arbetsdomstolen uttalat i det tidigare avgörandet anser Arbetsdomstolen att det framstår som ändamålsenligt att en part i princip är skyldig att förhandla även i ett sådant fall, där förhandlingsfrågan bl.a. rör vem som varit arbetsgivare, oavsett vad en senare rättslig prövning kommer fram till. Enligt Arbetsdomstolens bedömning har förbundet i den speciella situation som uppstått haft ett berättigat intresse av få en förhandling till stånd med P.S. redan på denna grund.

Förbundet har dock, på det sätt det formulerat sin talan, utgått från att det ska ha förelegat ett anställningsförhållande för att förhandlingsskyldighet ska ha inträtt. En mera fullständig utredning av medlemmarnas anställningsförhållanden, motsvarande vad som skulle krävas vid exempelvis en lönetvist, föreligger inte i målet. P.S. har emellertid vidgått att han under ed vid huvudförhandlingen i maj 2011 i mål nr A 144/09 uppgett att han betalat löner till medlemmarna i fråga och att dessa varit arbetstagare hos honom. Som i det tidigare målet har i nu aktuellt mål även åberopats det avtal P.S. ingått vari anges att han "projekterar och ansvarar såsom byggledare och *med egen anställd arbetskraft* (domstolens kursivering) för ombyggnaden". P.S. har inte invänt att avtalet i fråga inte speglar de rätta förhållandena eller påstått att de uppgifter han lämnat under huvudförhandlingen i mål nr A 144/09 varit felaktiga, på annat sätt än att han nu invänt att något formellt arbetsgivaransvar inte kan ha uppstått eftersom det inte finns någon dokumentation som visar att medlemmarna varit arbetstagare hos honom och då inga löner och skatter avseende medlemmarna i fråga har redovisats till

Skatteverket. Arbetsdomstolen kan konstatera att det inte krävs skriftlig dokumentation för att ett anställningsförhållande ska ha förelegat. P.S. har redan vid den tidigare huvudförhandlingen uppgett att han betalat s.k. svarta löner till medlemmarna i fråga. Det faktum att löner således inte redovisats till Skatteverket och beskattats på rätt sätt innebär inte att ett anställningsförhållande inte har förelegat. Arbetsdomstolen finner med anledning härav att uppgifterna i det återopade avtalet och de övriga uppgifter P.S. själv lämnat om att han varit arbetsgivare bör läggas till grund för bedömningen och att han därmed får anses ha varit arbetsgivare i den mening som avses i 10 § medbestämmandelagen.

Arbetsdomstolen slutsats är alltså att P.S. varit förhandlingsskyldig enligt 10 § medbestämmandelagen.

Kan P.S. undgå skadeståndsansvar?

Arbetsdomstolen har alltså funnit att P.S. har underlåtit att inställa sig till förhandlingen trots att han var förhandlingsskyldig. Frågan är då om han ändå kan undgå skadeståndsskyldighet på de av honom anförda grunderna.

P.S. har i förhör uppgett att det förekommit ett telefonsamtal mellan honom och ombudsmannen M.J. varvid han bibringats uppfattningen att han inte behövde inställa sig till förhandlingen. Det är P.S. som har bevisbördan för det påståendet. M.J. har i förhör uppgett att han inte blev kontaktad av P.S. med anledning av förhandlingsframställningen och att han blev förvånad när denne inte kom till förhandlingen. I denna del står således P.S:s och M.J:s uppgifter mot varandra. Det saknas anledning att ge P.S:s uppgifter företräde framför M.J:s. P.S. har således inte visat att det förekommit något telefonsamtal mellan dem, och därmed inte heller att han fått något besked som kunnat uppfattas som att han inte behövde inställa sig till förhandlingen.

Som angetts ovan saknas det anledning att anta att förbundet kallat till förhandling av något annat skäl än vad som påstås. Förbundets åtgärd att kalla till förhandling kan inte anses utgöra utpressning och kan inte heller på annat sätt anses ha skett i något otillbörligt syfte.

Vad P.S. har anfört om hur förbundet enligt hans uppfattning agerat eller borde ha agerat efter den utsatta förhandlingsdagen saknar rättslig relevans.

Sammanfattningsvis gör Arbetsdomstolen den bedömningen att vad P.S. anfört inte medför att han kan undgå skadeståndsskyldighet.

Skadestånd och rättegångskostnader

Arbetsdomstolen har funnit P.S. har brutit mot 10 § medbestämmandelagen när han inte inställt sig till förhandlingen i fråga. Han har därmed ådragit sig skadeståndsskyldighet gentemot förbundet enligt 54 och 55 §§ samma lag. Enligt Arbetsdomstolens mening bör skadeståndet bestämmas till yrkat belopp. Om yrkad ränta råder inte tvist.

Vid denna utgång ska P.S. ersätta förbundet för rättegångskostnader. Förbundet har yrkat ersättning med sammanlagt 104 384 kr, varav 102 500 kr för ombudsarvode (inklusive mervärdesskatt) och 1 884 kr för utlägg. P.S. har överlämnat frågan om skäligheten av yrkade belopp till Arbetsdomstolens prövning. Med beaktande av målets art och omfattning får förbundet enligt Arbetsdomstolens mening anses vara skäligen tillgodosett med ett belopp om 85 000 kr avseende ombudsarvode. Övriga kostnader får anses skäliga.

Domslut

1. Arbetsdomstolens tredskodom den 31 augusti 2011, dom nr 73/11, undanröjs.
2. P.S. ska till Svenska Byggnadsarbetareförbundet betala 30 000 kr, med ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 27 juni 2011 till dess betalning sker.
3. P.S. ska ersätta Svenska Byggnadsarbetareförbundet för rättegångskostnader med 86 884 kr, varav 85 000 kr avser ombudsarvode, med ränta enligt 6 § räntelagen på det förstnämnda beloppet från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Ledamöter: Cathrine Lilja Hansson, Ulrika Stenbeck Gustavson, Per-Anders Edin, Kerstin Brodowsky, Håkan Torngren, Stina Nilsson och Margareta Öhberg. Enhälligt.

Sekreterare: Hanna Svensson